

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal: Gregorii IX.

Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo

Spirens., 1660

9. An Consuetudo adversus legem aut Principis constitutionem praevaleat, praesumpto aliquo titulo adjuta? An Consuetudo cum mala fide induci possit & per actus formaliter malos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

speciali & legitima Ecclesiastici Prælati
concessione aut Privilegio: ergò nisi ali-
quis cum præscriptione talis tituli possi-
deat, nunquam præscribere poterit, quia
incapax est præscribendi. Hæc autem ra-
tio similiter locum habet, quotiescunq̃ue
jura aliquam consuetudinem ut irratio-
nabilem damnant, nam hoc ipso reddunt
eam inefficacem ad præscriptionem in-
troducendam, vel quod eodem redit, u-
tentes tali damnatâ consuetudine red-
dunt jure inhabiles ad præscribendum
adversus legem, quandoquidem consue-
tudo per quam lex introducit, rationa-
bilis esse debet.

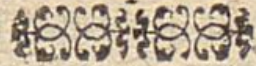
9. Prævalere tamen poterit consuetu-
do *Rochus loco cit. Abb. in cit. cap: accedentes.*
quamvis Jure Ecclesiastico reprobata,
his casibus. 1. Si scientiâ & patientiâ Prin-
cipis liberâ adjuvetur, quamvis hanc non
esse propriè dictam præscriptionem supra
dictum sit. 2. Si consuetudo præsumpto
aliquo titulo adjuvetur v. g. constante fa-
mâ privilegii concessi, quod diuturnitate
temporis amissum sit; *nam fama dat justam
causam credendi, Cravetta de antiq: temporum*
par.

par. 5. §. materia ista. tunc enim præscri-
 bens non fundatur in mera possessione
 aut consuetudine, sed in titulo, ex quo
 capax fiat possessionis, consuetudinis, ac
 deniq; præscriptionis cum bona fide, sicut
 præter alios notavit *Mascard. concl: 1371.*
n. 32. Si nimirum testes adsint, qui dicant
 semper fuisse constantem famam & opi-
 nionem, tale jus alicui competere ex spe-
 ciali concessione Feudi, vel privilegii Pon-
 tificii, eâq; ratione & præscriptione Juris
 aliquem possedisse à tempore, cujus initii
 etiam ex auditu & relatione Majorum
 nulla sit memoria. Difficultas exurgit,
 utrum ad præscribendum adversus legem
 requiratur bona fides? Negativam te-
 nent nonnulli *Salas hic disp: 19. S. 4. Sanch:*
lib: 7. disp: 4. n. 14. putantes consuetudi-
 nem ex malis & illicitis actibus convale-
 scere, & legem abrogare posse: quæ sen-
 tentia haud dubiè vera est, si Princeps sci-
 at, toleret, ideoq; tacitè abrogationi con-
 sentire censeatur: Sin verò loquamur de
 præscriptione adversus legem Principe
 ignorante, videntur docere aliqui, sicut
 ad omnem aliam præscriptionem, ita eti-

am ad eam, quæ aduersus legem tendit, bonam fidem requiri sine qua impossibile sit consuetudinem præscriptivam inchoari, cum ea iusta & rationabilis esse debeat *Azor lib: 5. cap: 17. q. 6. Gloss: in cap: non est. de consuet.* Sed probabilius ducimus (etiam sub data distinctione Principis ignorantis) introduci consuetudinem contra leges per actus formaliter malos, & à Principe punibiles: *Panor: in cap: Ioannes de Cler: Conjug: & alij complures Canonista cum Suar. hic cap: 18.* imò etiam si Princeps vel Legislatoꝝ prohibeat induci consuetudinem contra suam legem, si non omninò deroget, probabile est prævalituram; *Navar in comment. de spolijs §. 14. Salas de leg: disp: 19. S. 7.* quia quod ad præscribendum dominium rei privatæ requiratur bona fides cum titulo v. g. emptionis, donationis, & aliquando factæ, & quod probabiliter existimem rem esse meam, id fit, quia non decet fovere furta, & latrocinia: quæ certè foverentur, si malâ fide rem alienam possidenti præscriptio favoriseret: at verò consuetudo induci potest cum mala fide: quia non obindè transf-
gres-

gressores legis foventur, cum facile possit
 Princeps consuetudinem interrumpere,
 & legem suam renovare. *Tusculus verb: con-*
suet: Concl. 801. Adde præscriptionem pri-
 vare aliquem dominio & jure acquisito,
 & hoc irreparabiliter ad vitandas lites,
 quod non erat conveniens concedi malâ
 fide possidenti: at consuetudo adversa le-
 gi neminem jure suo privat, sed solum re-
 movet obligationem legis, quàm facile
 potest Legislator renovare & stabilire de-
 nuò; si id expediens bono comuni judi-
 caverit. nec dicas consuetudinem ex acti-
 bus illicitis convalescentem non esse ra-
 tionabilem: quia non intelligitur hoc sensu
 consuetudinem debere esse rationabi-
 lem, quod sit sine peccato contracta, sed
 sufficit, quòd participet conditiones justæ
 legis, & quòd non sit prohibita contra le-
 gem induci jure humano. Cæterum tam-
 etsi primi temerè & non sine culpa legem
 Reipublicæ utilem transgredientes, præ-
 scriptionem re ipsâ inchoare non potue-
 rint horum tamen successores videntes
 legem ab antecessoribus suis observatam
 non esse, existimare possunt, & in dubio

præsumere illos habuisse justam legis non
servandæ causam, & illorum vestigiis in-
sistentes præscriptionem inchoare vel
quasi bonâ fide inchoata fuisset,
tandem perficere.

PER-